

ชื่อภาคนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณพื้นที่
ป่าสงวนแห่งชาติป่าลาน-ถ้ำทะลุ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

ชื่อผู้เขียน : นายอดิमान มะแอ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2553

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าลาน-ถ้ำทะลุ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าลาน-ถ้ำทะลุ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าลาน-ถ้ำทะลุ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยในตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา จำนวน 388 คน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t-test, F-test (One Way ANOVA)

ผลการศึกษา

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน มีระดับการศึกษาไม่เกินประถมศึกษา มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท กลุ่มตัวอย่างไม่มีตำแหน่งทางสังคม ส่วนระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 21 ปีขึ้นไป ส่วนมากไม่เป็นสมาชิกหรือกรรมการทางสังคม และไม่เคยผ่านการอบรม มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยกระทำผ่านสื่อ เสียงตามสาย มากที่สุด รองลงมา พูดคุยกับบุคคลอื่น เช่น เพื่อนบ้าน/ผู้นำชุมชน เอกสารและสื่อวิทยุ ส่วนโทรทัศน์เป็นสื่อที่รับข้อมูลน้อยที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อยู่ในระดับดี

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านการกำหนดมาตรการในการป้องกันปัญหา

อยู่ในระดับปานกลางและด้านการสนับสนุนการดำเนินการกับด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหา อยู่ในระดับน้อย โดยที่ด้านประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรการในการป้องกันปัญหา รองลงมา ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหาตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ อาชีพหลัก และสถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคม

ปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ประชาชนยังไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในทุกด้าน ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างถูกต้อง และมีประชาชนเข้าไปทำลายป่า เช่น เผาป่าก่อนทำการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยว นอกจากนี้ขาดงบประมาณในการดำเนินงานและขาดความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมการอนุรักษ์และการประชาสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

ควรกำหนดนโยบาย แผนงาน และกิจกรรมที่ชัดเจน มีการปรับระบบงาน ขั้นตอนการทำงานหรือการสร้างเครือข่ายในชุมชน โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อย่างชัดเจน และทำหน้าที่ประสานงานระหว่างประชาชนกับหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

Title of Research Paper	:	People Participation in Forest Conservation in the National Reservation of Pa Labu - Tam Talu, Tambon Patae Yala District, Yala Province.
Author	:	Mr. Adiman Ma-ae
Degree	:	Master of Arts (Social Development)
Year	:	2010

The objectives of this research are 1) to study people participation in conservation of forest resources within the National Reservation area of Pa Labu – Tam Talu, Tambon Patae, Yala District, Yala Province; 2) to study factors relating to such participation; 3) to find out problems and obstacles in conservation of forest resources in the mentioned area.

Samples for this study are people living in Tambon Patae, Yala district Yala province, altogether 388 persons. Statistics used for data analysis are frequency, percentage, means, standard deviation and t-test, F-test.

The findings reveal that male samples are more than the female ones; most of them are married and between 41-50 years old, with monthly income between 5,000 – 10,000 baht, no social position and have been living within the community more than 20 years.

Most of the sample understand how important the forest conservation is at “good” level.

However, in people participation in forest conservation, it appears that the level of activity is “little”. The laying down measures for prevention is at the middle level; supporting for problem analysis is at the minor level. Among aspects most participated by people are having measures for problem prevention, supporting activities and problem analysis respectively.

Factors relating to people participation in forest resource conservation are main occupation, and social status or position.

Among problems and obstacles found are people lack real understanding of forest conservations, insufficient budget and lack of coordination from other agencies, among others.

Recommendations emerged are having clear cut policy, work plans, working system and activities including creating community network for this purpose; well coordination among concerned government agencies as well as private ones.